

М.І. ПОЛУПАНОУ — 80

Видатному українському вченому у галузі ґрунтознавства, доктору сільськогосподарських наук, професору Миколі Івановичу Полупану виповнилося 80 років.

Народився М.І. Полупан 1 серпня 1935 р. в м. Красний Лиман Донецької області. Закінчив Харківський сільськогосподарський інститут ім. В.В. Докучаєва (нині — Харківський національний аграрний університет імені В.В. Докучаєва) в 1958 р. Уся трудова діяльність Миколи Івановича пов'язана з дослідженням ґрунтового покриву — головного ресурсу сільськогосподарського виробництва. У 1958–1961 рр. М.І. Полупан — ґрунтознавець-картограф великомасштабного обстеження ґрунтів України експедиції № 2, з 1961 р. працював в Інституті ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського, де пройшов шлях від молодшого наукового співробітника до завідувача лабораторії ґрунтового покриву і картографії ґрунтів, завідувача відділу ґрунтознавства, головного наукового співробітника. У 1968 р. Микола Іванович захистив кандидатську дисертацію, у 1986 р. — докторську, у 1997 р. отримав звання професора.

Упродовж 1964–1966 і 1970–1971 рр. він працював у Республіці Куба консультантом уряду з питань ґрунтово-меліоративних досліджень та викладачем ґрунтознавства у Гаванському університеті.

Пріоритетні напрями наукової діяльності Миколи Івановича — це параметричні функціонально-екологічні закономірності ґрунтоутворення,

його географія та еволюція в умовах різного антропогенного використання земель, класифікація і діагностика ґрунтів на кількісній основі, їх родючість і раціональне використання.

М.І. Полупан — автор генетичної еколого-субстантивної класифікації ґрунтів України на параметричній основі, ґрунтово-екологічного районування України, новаторської дворівневої системи оцінки продуктивної здатності ґрунтів за агроґрунтовими потенціалами природної та ефективної родючості, відкривач природного механізму захисту ґрунтів від водної ерозії.

М.І. Полупаном встановлено параметричні закономірності формування ґрунтових режимів і процесів, їх вплив на властивості і родючість ґрунтів, природний рівень фосфору в ґрунтах України як генетичного індикатора їх природи відповідно до участі трав'янистої рослинності в їх формуванні та доступності рухомого фосфору. Вченим розроблено моніторинговий показник вмісту

фосфору в ґрунтах, визначено ресурсний потенціал ґрунтового покриву України, створено карти ґрунтів України та окремих її територій на нових методичних засадах.

Вчений опублікував близько 300 наукових праць, зокрема 17 книг. Під його науковим керівництвом підготовлено 4 кандидати і 1 доктор наук.

М.І. Полупан багато років був почесним членом Центральної Ради Українського товариства ґрунтознавців, агрохіміків, спецрад із захисту дисертацій ННЦ «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського» і Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Микола Іванович Полупан присвятив науці ґрунтознавства все своє життя. Трудові і наукові здобутки вченого відзначено урядовими нагородами, ювілейною пам'ятною медаллю імені В.В. Докучаєва, він був нагороджений премією УААН «За видатні досягнення в аграрній науці» 2006 року.

Праці Миколи Івановича відзначаються оригінальністю, новизною методів, широтою поглядів і прагненням практичного втілення своїх наукових розробок.

Щиро вітаємо ювіляра, зичимо йому міцного здоров'я, сімейного щастя і нових творчих перемог!

**Відділення
землеробства,
меліорації та
механізації НААН
ННЦ «Інститут
ґрунтознавства
та агрохімії
імені О.Н. Соколовського»**